

HORIZONT 2024/3

Migrációkutató Intézet

Dobó Géza: Változások a nyugat-balkáni irreguláris migrációs útvonalon

2024. 02. 08.

Dobó Géza: Változások a nyugat-balkáni irreguláris migrációs útvonalon

BEVEZETŐ

Az Európai Határ-és Parti Őrség (Frontex) adatai szerint 2023-ban 380 ezer irreguláris migráns érkezett Európába, ami több, mint 2016 óta bármikor.¹ Az öt fő migrációs útvonal közül a közép-mediterránon érkeztek legtöbben, 157479-en, ami 2022-hez képest 49%-os növekedést jelent. Az összes érkező 41%-a érkezett ezen az útvonalon keresztül. Bár a nyugat-balkáni útvonalon regisztrált 99068 migráns 31%-kal kevesebb az egy évvel korábbi számnál, az útvonal továbbra is a második legforgalmasabb. A nyugat-balkáni útvonalon az összes migráns 26%-a, míg a bronzérmes kelet-mediterránon 16%-a érkezett.²

A nyugat-balkáni útvonalon belül a legjelentősebb forgalom éveken át Szerbián keresztül került zajlott. A 2023-as évre vonatkozólag viszont a szerb Menekültügyi és Migrációs Kommisszáriátusa 107374 nyilvántartásba vett migránsról számol be, ami 12,17%-os visszaesést jelent az előző évhez képest.³ A 2022-ben nyilvántartásba vett 124 127 főhöz⁴ képest alacsonyabb szám elsősorban Szerbia vízummentességi megállapodásainak kivezetésével magyarázható. A Frontex és a szerb migrációs hatóság adatai közötti eltérés oka, hogy míg a Frontex a határsértések számát rögzíti – adott esetben ugyanazon személy akár többször is próbálkozhat – addig a szerb Kommisszáriátus az országban megforduló valamennyi migránst számbaveszi, függetlenül attól, hogy azok a Frontex által észlelt határsértésekben érintettek-e vagy sem.

A migránsok közül sokan már elkerülik Szerbiát. Emellett azok közül, akik Észak-Macedónián vagy Bulgárián keresztül Szerbiába érkeznek sokan már nem a szinte átjárhatatlanná vált magyar határ, hanem Bosznia-Hercegovina felé haladnak tovább. A nyugat-balkáni útvonal zöldhatárain áthaladók esetében gyakran fordulnak elő halálos

ABSZTRAKT

Miközben 2023-ban összességében nőtt az Európai Unióba érkező irreguláris migránsok száma, a nyugat-balkáni útvonalon némi csökkenés történt.

A csökkenés egyik oka Szerbia vízumpolitikájának a szigorodása és határvédelmének megerősítése. Mivel a szerb– magyar határon immár nehéz átjutni, a migrációs nyomás más országokban, elsősorban Horvátországban, Bosznia-Hercegovinában és Szlovéniában érezteteti hatását.

Az irreguláris migráció elleni küzdelemben több nemzetközi együttműködés keretében is részt vesznek az érintett államok. A migrációs helyzetre tekintettel, valamint a potenciális terroristák, radikálisok beszivárgásától tartva több EU tagállam is ideiglenes határellenőrzéseket vezetett be.

¹ FRONTEX 2024.

² Uo.

³ DANAS 2023.

⁴ SRBIJA.GOV.RS

kimenetelű balesetek, melyek a mediterrán útvonalak eseteinél jóval kisebb sajtónyilvánosságot kapnak.

A SZERB VÍZUMRENDSZER SZIGORODÁSA

A szerbiai számoknak a csökkenése két okra vezethető vissza. Belgrádnak nem csak az Európai Unió elvárásainak, de a Berlini Folyamat követelményinek is meg kell felelnie. A Berlini Folyamat az Európai Unió csatlakozást megcélzó 6 nyugat-balkáni ország: Albánia, Bosznia-Hercegovina, Észak-Macedónia, Koszovó, Montenegró és Szerbia uniós integrációja céljából jött létre 2014-ben.⁵ A hat nyugat-balkáni államon kívül Ausztria, Bulgária, Franciaország, Görögország, Horvátország, Lengyelország, Németország és Szlovénia, illetve az Egyesült Királyság is tagja a Folyamatnak. Az elmúlt években mind a Berlini Folyamat keretein belül, mind az Európai Unió egyéb projektjei kapcsán fontos kérdéssé vált a migráció. A 2015-16-os migrációs válságot követően a nyugat-balkáni útvonal tranzitországaival szemben uniós elvárássá vált, hogy aktívan vegyék ki a részüket az irreguláris migráció ellen vívott harcból. E célból Brüsszel a határőrizet megerősítése érdekében pénzügyi forrásokat, eszközöket (például drónokat, hőkamerákat, járműveket) biztosított, az egyes tagországok pedig határrendészeket delegáltak a helyi rendvédelmi szervekkel folytatott közös járőrözéshez.⁶ Mindez azonban kevés eredménnyel járt, hiszen a tranzitországok továbbra is a migránsok gyors áthaladásában maradtak érdekeltek.

A Berlini Folyamat 2022-es csúcstalálkozóján Belgráddal szemben egy nemzetközi közjogi jellegű elvárás is felmerült.⁷ Ilyen ország Tunézia, India és Burundi, ahonnan így legálisan be tudtak utazni az irreguláris migránsok Szerbiába. 2022-ben Tunéziából 45 ezren, Indiából 34 ezren, Burundiból 5800-an érkeztek repülővel Szerbiába, ahonnan szárazföldön, illegálisan, jellemzően embercsempészek szolgáltatásait igénybe véve próbáltak továbbjutni az Európai Unió területére.⁸

2022-ben az Európai Unió súlyos szankciókat helyezett kilátásba Szerbia számára: vagy megszünteti az érintett országok polgárai számára a vízummentes beutazás lehetőségét, vagy pedig az Európai Unió szünteti meg a szerb állampolgárok vízummentességét.⁹

Tekintettel arra, hogy különféle jogcímenen – többnyire munkavállalóként – jelentős számú szerb állampolgár él az Európai Unió területén,¹⁰ a lépés érzékenyen érintette volna Szerbiát. A szerb kormány ezt a kockázatot nem vállalta fel, így eleget tett a felszólításnak.¹¹ Hogy az érintett országokkal való kétoldalú megállapodásokat ne kelljen érinteni, ezt technikailag úgy oldották meg, hogy egy jogszabálymódosítással a vízummentességet a diplomaták

⁵ BERLIN PROCESS 2022a.

⁶ DOBÓ 2022.

⁷ BERLIN PROCESS 2022b.

⁸ POLITIKA 2022.

⁹ EURONEWS 2022a

¹⁰ NOVA 2024.

¹¹ EURONEWS 2022b.

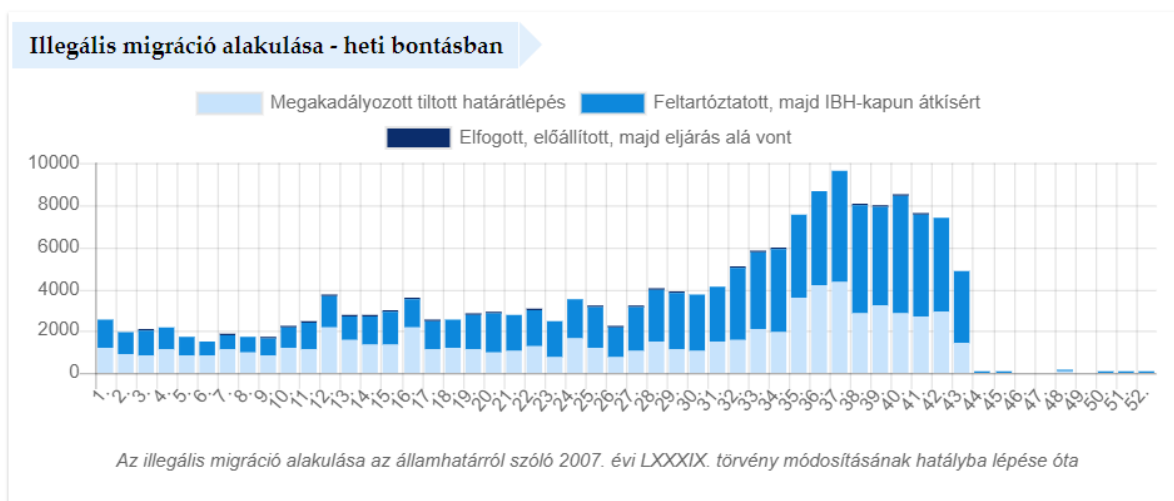
körére korlátozták.¹² A 2022 novemberében bevezetett szigorítások hamar eredménnyel jártak, és jelentősen visszaesett a Szerbia felől érkező irreguláris migránsok száma.¹³

SZIGORODÓ SZERB HATÁRŐRIZET

A migrációs nyomás csökkenésének másik előzménye, hogy Szerbiában gyakorivá váltak a gyakran halálos áldozatokkal járó lövöldözések az embercsempészbandák között.¹⁴ Ezek nyomán számos vád érte a szerb hatóságok tétlenségét. A tavaly év végén történt, három halálos áldozattal járó lövöldözést követően a szerb kormány a rendőrség és a csendőrség mellett már a belügyminisztérium alá tartozó alakulatokat is beveti a bűnbándákkal szemben és megkezdte a migránsok délre szállítását.

2023 novemberétől a magyarországi Miniszterelnöki Kabinetiroda Nemzetközi Kommunikációért és Kapcsolatokért Felelős Államtitkárságának naponta frissített adatai szerint adott naponta az ideiglenes biztonsági határzáron visszakísért migránsok száma gyakran minimálisra csökkent. Hasonlóan alakul a megakadályozott illegális határátlépések száma is.

Év

1. ábra: A szerb–magyar országhatár magyarországi oldalán észlelt illegális migrációs cselekmények száma 2023-ban heti bontásban (Police.hu)¹⁵

A drasztikus csökkenés a heti statisztikák szerint a 2023-as év 44. hetétől következett be, azaz október 30-a és november 5-e között. E tendencia kitartott a 2023-as esztendő végéig és jelen tanulmány 2024. január 31-i zárásáig is fennáll. Mindezek alapján látszik, hogy a szerb hatóságok fellépése valóban radikális csökkentette az érkezésszámokat Magyarországon viszonylatában. Persze alapvető kérdés, hogy vajon végleges ez a folyamat, vagy idővel

¹² Nyilas Mihály szerbiai igazságügyi minisztériumi államtitkár tájékoztatása.

¹³ APNEWS 2023.

¹⁴ PORTFOLIO 2023.

¹⁵ POLICE.HU 2024.

minden újra visszaáll az eredeti kerékvágásba. Különösen, ha mindezt összehasonlítjuk a korábbi időszakokkal. A magyar hírszerzés nyilvánosságra hozott¹⁶ adatai szerint ugyanis e javuló tendenciát megelőzően éjszakánként 1000 – 1200 illegális határátlépésre is sor került a szerb-magyar határon. 2023 augusztusában előfordult, hogy egyetlen óra alatt 293 illegálisan a határzárón átjutó személyt észleltek. A titkosszolgálati jelentés az Országos Rendőr-főkapitányság nyilvántartására hivatkozva jelzi, hogy a 2023 augusztusi időszakban egyetlen hét alatt, 5606 fővel rekordot döntött a feltartóztatott, majd visszakísért irreguláris migránsok száma.

A szerb rendőrség és csendőrség felszámolta a szerb–magyar országhatár szerb oldalához közel fekvő, illegális migráns táborokat.¹⁷ A legnagyobbak Szabadka északi peremterületén, a Makkhetesi erdőben voltak, valamint Horgos határtelepülés külterületén, elhagyatott majorságokban, illetve azt megelőzően közvetlenül a Horgos 2– Röske 2 közúti határátkelőhely szerbiai oldalán, az immár épületromokból álló, régi határátkelő kísérő objektumaiban (vámirodák, vámszabad bolt stb.) voltak fellelhetők. Emellett Szabadka északkeleti külterületén, a Tőzgebánya-tónál, valamint a szerb–magyar–román hármashatár szerb oldalán, Magyarmajdán és Rábé falvak külterületein elhagyatott, romos mezőgazdasági raktárban és egykori laktanyában rendezkedtek be az irreguláris migránsok és részben a csempészek. Emellett fontos szerepet kaptak a Tisza, mint határfolyó mentén Martonos településnél a vízi úton próbálkozó migránsok által felvert táborok. Ezekben az illegális táborokban a migránsok szinte kivétel nélkül sátrakban laktak, akár a szabad ég alatt, akár azokat a romos épületeken belül felállítva.¹⁸

Az irreguláris migráció problematikájával leginkább érintett terület egyben a tömbben élő szerbiai magyar kisebbség lakóhelye is. A szerbiai magyarság etnikai alapon szerveződő pártja, a Vajdasági Magyar Szövetség részéről már évekkel ezelőtt kérték, hogy a Belgrádi vezetés foglalkozzon a problémával.¹⁹ A szkeptikusok szerint a Vajdasági Magyar Szövetséggel az elmúlt években kimondottan jó viszonyt ápoló kormányzó párt, a Szerbiai Haladó Párt részéről a 2023. december 17-i választási kampány részét képezte csupán az intenzív fellépés az irreguláris migráció visszaszorítása érdekében. Azonban biztató jelek utalnak arra, hogy nem pusztán kampányfogásról volt szó, hanem tartós fellépés történik a probléma kezelésében. A szerb belügyminisztérium illetékesei 2024 januárjában bejelentették, hogy megerősítik a migrációs folyamatok ellenőrzését az ország bosznia-hercegovinai országhatárán, illetve a boszniai határövezethez tartozó városokban: Mali Zvornikban, Ljubovijen, Loznicán és Banja Koviljačán. Ezekben a településeken a szerb csendőrség, határrendészet, közlekedési rendőrség és a rendőrség is részt vesznek az irreguláris migránsok ellenőrzésében. Korábban a szerb belügyminisztérium már felállított ilyen egységeket az ország északi részén, Szabadkán, keleten Dimitrovgradban és délen Preševóban.²⁰

¹⁶ INFOSTART 2023.

¹⁷ MAGYAR HANG 2023.

¹⁸ DOBÓ 2023a.

¹⁹ MINDANNYIAN.RS 2019.

²⁰ SLOBODNA EVROPA 2024.

MIGRÁCIÓS ÁTRENDEZŐDÉS A BALKÁNI ÚTVONALON

Abból, hogy a nyugat-balkáni útvonalon összességében csökkent az irreguláris migránsok száma, még nem következik, hogy a dinamikusán változó, számos elágazásból álló útvonalak valamelyikén ne kerülne sor növekedésre. Jelen esetben is megfigyelhető, hogy ha az egyik útvonal részleges bezárulásával a migránsok máshol próbálkoznak az EU-ba történő bejutással.

1. térkép: A balkáni útvonal elágazása²¹

Ennek a folyamatnak a keretében a szerb–magyar országhatárról áttevődött a fókusz Bosznia-Hercegovinára, illetve Horvátországra és Szlovéniára. Mindazok, akik már korábban bejutottak Szerbia területére, de nem tudtak továbbhaladni Magyarország irányába, illetve akik később érkeztek, a bosznia-hercegovinai, kisebb részt a szerb–horvát országhatáron keresztül folytatják útjukat nyugat-európai úticéljaik felé.

Az irreguláris migránsok Szerbiát teljes egészében ki is kerülhetik akár Észak-Macedóniából Koszovón és Montenegrón keresztül Bosznia-Hercegovinába érkezve, akár Albánián és Montenegrón át eljutva Boszniáig a 2019-ben felélénkült, úgynevezett „tengerparti útvonalon”. Bosznia-Hercegovinát követően az irreguláris migránsok Horvátország felé veszik az irányt, nagyobb részt az ország északnyugati részén, szárazföldi úton, kisebb részt

²¹ STUDYSOAS 2019.

északon, a Száva határfolyón keresztül. Horvátországból pedig szinte kivétel nélkül Szlovénián keresztül haladnak vagy Olaszország, vagy Ausztria irányába. Magyarországot, ha tehetik, az itteni mélységi ellenőrzés ismeretében elkerülik. Szlovéniában tavaly a 2022-es évhez képest megkétszereződött az irreguláris migránsok száma. A szlovén rendőrségi nyilvántartás szerint 2023-ban 60587-et vettek nyilvántartásba, míg 2022-ben 32024-et.²² A Szlovéniára nehezedő migrációs nyomás következtében a szlovének ideiglenesen visszaállították és meg is hosszabbították a határellenőrzést a Horvátországgal és Magyarországgal közös országhatáron²³, annak ellenére, hogy Horvátország 2023 januárjától teljes jogú schengeni tagállam, míg Magyarország 2007 óta. Olaszország ellenben a szlovén országhatárszakaszán állította vissza a határellenőrzést. Amikor 2023 október 17-én Matteo Piantedosi olasz belügyminiszter erről tájékoztatta szlovén kollégáját, Boštjan Poklukart, egyben kifejtette, hogy elsősorban azért hozták meg ezt az intézkedést, mivel a közel-keleti helyzetre tekintettel megnőtt annak a kockázata, hogy iszlám radikálisok érkezzenek a balkáni útvonalon.²⁴

A Horvátországra nehezedő migrációs nyomást jelzi, hogy míg Szerbiában csökkent az irreguláris migránsok száma, addig Gilio Toić Sintić, a horvátországi határrendészeti igazgatóság parancsnok-helyettesének tájékoztatása szerint a tavalyi évhez képest meghatszorosodott, 61 ezerre nőtt a hatóságok által észlelt irreguláris migránsok száma. A tetten ért embercsempészek aránya pedig 60%-kal emelkedett.²⁵ Rekordnagyságban nőtt a menedékjogot kérők száma is, 2020-hoz képest 2023-ban meghúszszorosodott. Míg 2020-ban az év első kilenc hónapjában 1932-en, addig tavaly ugyanabban az időszakban 54482-en nyújtottak be menedékjog iránti igényt. A látencia jóval magasabb lehet, hiszen az igényt benyújtók szinte kivétel nélkül azok közül kerülnek ki, akiket a határrendészek, vagy a mélységi ellenőrzés során a rendőrök elfognak. A menedékkérőknek ugyanis 97%-a távozik az országból mielőtt kérelmüket elbírálnák.²⁶ Horvátország és Bosznia-Hercegovina között nincs műszaki határzár. A migránsok az illegális átkelésnek leginkább Bosznia-Hercegovina észak-nyugati részén, Bihács és Velika Kladuša települések közelében, a zöldhatáron kísérelnek meg bejutni az országba. A horvát zöldhatárszakasz hagyományos optikai kamerákkal és hőkamerákkal is felszerelt. A magyarországihoz hasonló műveleti központtal²⁷ is rendelkeznek és bizonyos szempontból a magyar kerítés „inverzét” építették ki, ugyanis a két ország közötti erdős szakaszon tarvágással tették láthatóbbá a határsávot. Mindez azonban korántsem nyújt olyan szintű védelmet, mint egy műszaki határzár. Ráadásul még a „kerítés” is – mint tanulmányunkban fentebb kifejtettük – akkor nyújt megbízható védelmet, ha azt mindkét oldaláról intenzíven őrzik.

Olaszország, Szlovénia és Horvátország állami szinten, háromoldalú megállapodás megkötésével²⁸, és kormányfői szintű tárgyalásokon is egyeztet az irreguláris migráció

²² ALJAZEERA BALKAN 2024.

²³ DNEVNIK 2023.

²⁴ NACIONAL 2023.

²⁵ DOBÓ 2023b.

²⁶ SLOBODNA DALMACIJA 2023.

²⁷ Tereptanulmány során a műveleti központ meglátogatása

²⁸ INDEX.HR 2023.

megfekezése érdekében. Operatív szinten pedig a három ország belügyminiszterei működnek együtt.

A megnövekedett migrációs nyomás Bulgáriában és Romániában is érezte a hatását. A bolgár határőrség adatai szerint 2023-ban 176 ezer illegális határátlépési kísérletet akadályoztak meg.²⁹ Romániában 2023-ban az előző évihez képest 16.5%-os növekedésről tájékoztattak az illetékes szervek. 19793 illegális határsértőről számoltak be, akiknek 60%-a Magyarország irányába tartott.³⁰

ÖSSZEGZÉS

Az irreguláris migráció visszaszorítása érdekében szükséges mind vonatkozó jogszabályok felülvizsgálata és szükség esetén átalakítása, mind a szükséges műszaki eszközök és humán erőforrás biztosítása. Minderre ékes példa, hogy Szerbia a vízumszigorításokkal komoly részeredményeket ért el az irreguláris migráció visszaszorításában, azonban fellépése még hatékonyabbá vált azzal, hogy a szükséges erőforrásokat biztosította a magyar műszaki határzár déli oldalának védelmére. Az egyes államok közti nemzetközi egyeztetések, mint például a Berlini Folyamat, illetve az Olaszország, Szlovénia és Horvátország közti trilaterális megállapodások is a migránsválság kezelésére irányulnak és ha azt nem is orvosolják teljes egészében, részsikerek azonban kimutathatók.

A nyugat-balkáni útvonalon ugyan enyhült a migrációs nyomás, de messze nem szűnt meg. Ráadásul – mivel a szerb–magyar határszakaszt szinte hermetikusan lezárták mindkét oldalról – az illegális bevándorlók nagyobb számban próbálkoznak a kevésbé védett határszakaszokon, főképp Bosznia-Hercegovinán keresztül Horvátországon át az Unióba bejutni, majd a nyugat-európai célországokat elérni. A 2023 október vége óta fogatosított intézkedések a szerbiai rendvédelmi szervek részéről; a szerb–magyar határszakasz szigorú védelme mindkét állam fegyveres testületei által arra mutatnak rá, hogy az irreguláris migráció elleni hatékony küzdelemnek ez az egyetlen járható útja. További biztató jel, hogy Szerbia nem csupán északi határának az őrizetét erősítette meg, hanem mind a déli, mind a nyugati, mind a keleti határövezetében összehangolta rendőrségének és csendőrségének tevékenységét az irreguláris migráció elleni küzdelemben. Mindez intő jel azonban a többi nyugat-balkáni országnak arra, hogy ha nem járnak el hasonlóan, akkor az immár Szerbiát elkerülő migránsok a nyugat-balkáni útvonal egyéb elágazásain próbálkoznak tömegesen az EU-ba bejutni.

²⁹ MAGYAR NEMZET 2024.

³⁰ VILÁGGAZDASÁG 2024.

FELHASZNÁLT IRODALOM

- 4D TRAIL (2023) *Deceased, dissapeared, detained- documenting migrant trails in the Balkans*. 2023
Forrás: <https://4dtrail.wordpress.com/database/> (megtekintve: 2024.01.31.)
- ALJAZEERA BALKAN (2024): *Slovenija: Dvostruko više ilegalnih migranata u 2023. u odnosu na godinu ranije – Szlovénia: kétszáz annyi illegális migráns 2023-ban, mint az azt megelőző évben*. 2023. 01.13. Forrás: <https://balkans.aljazeera.net/news/world/2024/1/13/slovenija-dvostruko-vise-ilegalnih-migranata-u-2023-u-odnosu-na-godinu-ranije> (megtekintve: 2024.01.31.)
- APNEWS (2023): *Jovana Gec: European Union official praises Serbia's migration moves*. 2023.03.16.
Forrás: <https://apnews.com/article/serbia-eu-migration-border-smuggling-8f17fc090e7151e1d64d4b60224712e0> (megtekintve: 2024.01.31.)
- BERLIN PROCESS (2022a): *What is the Berlin Process?* 2022.11.30. Forrás: <https://www.berlinprocess.de/en/what-is-the-berlin-process> (megtekintve: 2024.01.31.)
- BERLIN PROCESS (2022b): *The Berlin Process*. 2022.11.30. Forrás: <https://www.berlinprocess.de/en/the-berlin-process-2022> (megtekintve: 2024.01.31.)
- DANAS (2023): *Komesarijat: Ove godine u Srbiji registrovano 107374 migranata – Komisszáriátus: Idén Szerbiában 107374 migránst regisztráltak*. 2023.12.26. Forrás: [Komesarijat: Ove godine u Srbiji registrovano 107.374 migranata - Društvo - Dnevni list Danas](https://www.danas.hr/vijesti/srbija/komesarijat-ove-godine-u-srbiji-registrovano-107374-migranata) (megtekintve: 2024.01.31.)
- DNEVNIK (2023): *Slovenija ponovo proizvela kontrolu na granici sa Hrvatskom i Madarskom – Szlovénia ismét meghosszabbította a határellenőrzést a horvát és a magyar országhatáron*. 2023. 12.14. Forrás: <https://dnevnik.hr/vijesti/hrvatska/slovenija-do-ljeta-produzila-kontrolu-na-granici-s-hrvatskom---817840.html> (megtekintve: 2024.01.31.)
- DOBÓ GÉZA (2022): *Csúcsforgalom a Nyugat-Balkáni útvonalon – nemzetközi együttműködés hat nyugat-balkáni tranzitország migrációs politikájában* 2022.11.10 Forrás: <https://migraciokutato.hu/2022/11/10/horizont-2022-26-csucsforgalom-a-nyugat-balkani-utvonalon-nemzetkozi-egyuttmukodes-hat-nyugat-balkani-tranzitorszag-migracios-politikajaban/> (megtekintve: 2024.01.31.)
- DOBÓ GÉZA (2023): *Leszámolások a szerb határon: változhatnak a migrációs útvonalak*. 2023.12.13. Forrás: <https://24.hu/kulfold/2023/12/13/migracio-szerbia-szerb-hatar-valtozo-migracios-utvonal-embercsempeszet-lovoldozesek-rendorseg-hadsereg-elemzes/> (megtekintve: 2024.01.31.)
- DOBÓ GÉZA (2023): *Túl a Tiszán az Európai Unió – vízi és szárazföldi úton a schengeni határon át*. 2023.03.28. Forrás: <https://corvinak.hu/velemeney/2023/03/28/tul-a-tiszan-az->

[europai-unio-vizi-es-szarazfoldi-uton-illegalisan-a-schengeni-hataron-at](#)
(megtekintve: 2024.01.31.)

EURONEWS (2022a): *EU sounds the alarm over rise in illegal border crossing via Serbia and abuse of visa-free travel* 2022.10.14. Forrás: <https://www.euronews.com/my-europe/2022/10/14/eu-sounds-the-alarm-over-rise-in-illegal-border-crossings-via-serbia-and-abuse-of-visa-free> (megtekintve: 2024.01.31.)

EURONEWS (2022b): *Szajnajemo Srbija ukida bezvizni režim sa Tunis i Burundi – Értesüléseink szerint Szerbia megszünteti a vízummentességet Tunéziával és Burundival* 2022.10.20. Forrás: <https://www.euronews.rs/srbija/politika/66177/szajnajemo-srbija-ukida-bezvizni-rezim-za-tunis-i-burundi-varheji-pozdravio-odluku-vazan-korak-ka-usaglasavanju-sa-eu/vev> (megtekintve: 2024.01.31.)

EURONEWS (2022c): *5 éves az EU és Törökország közötti megállapodás* 2021.03.18. Forrás: <https://hu.euronews.com/2021/03/18/5-eves-az-eu-es-torokorszag-kozotti-megallapodas> (megtekintve: 2024.01.31.)

FRONTEX (2024): *Significant rise in irregular border crossing in 2023, highest since 2016.* 2024.01.26 Forrás: <https://www.frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/significant-rise-in-irregular-border-crossings-in-2023-highest-since-2016-C0gGpm> (megtekintve: 2024.01.31.)

INDEX.HR (2023): *Italija, Slovenija i Hrvatska potpisuju sporazum o nadzoru ilegalnih migracija – Olaszország, Szlovénia és Horvátország az illegális migráció ellenőrzéséről ír alá megállapodást.* 2023.03.28. Forrás: <https://www.index.hr/vijesti/clanak/italija-slovenija-i-hrvatska-potpisuju-sporazum-o-nadzoru-ilegalnih-migracija/2450335.aspx> (megtekintve: 2024.01.31.)

INFOSTART (2023): *Nyilvános a magyar titkosszolgálatok jelentése a migrációról.* 2023.11.02. Forrás: <https://infostart.hu/belfold/2023/11/02/nyilvanos-a-magyar-titkosszolgaltok-jelentes-a-migracirol#> (megtekintve: 2024.01.31.)

MAGYAR NEMZET (2024): *A migráció újabb kihívások elé állítja az Európai Uniót.* 2024.01.11. <https://magyarnemzet.hu/belfold/2024/01/migracio-unio-europa-kihivas> Forrás: (megtekintve: 2024.01.31.)

MAJLÁTH ROLAND (2023): *A szerb hatóságoknak köszönhető, hogy radikálisan visszaszorult az illegális migráció.* 2023.11.27. Forrás: <https://hang.hu/belfold/radikalisan-csokkent-a-szerb-hataron-az-illegalis-migracio-159620> (megtekintve: 2024.01.31.)

MINDANNYIAN.RS (2019) *EP-választásokról Horgoson.* 2019. 05.17. Forrás: <http://www.mindannyian.rs/beszamoloink/az-ep-valasztasokrol-horgoson> (megtekintve: 2024.01.31.)

- NACIONAL (2023) *Balkanska ruta aktivan je koridor zbog čega Slovenija najavljuje uvođenje graničnih kontrola – A balkáni útvonal aktív korridor amiért Szlovénia a határellenőrzés bevezetését jelenti be.* 2023.10.18. Forrás: https://www.nacional.hr/balkanska-ruta-atraktivan-je-koridor-zbog-cega-slovenija-najavljuje-uvodenje-granicnih-kontrola-s-rh/#google_vignette (megtekintve: 2024.01.31.)
- NOVA (2024): *Šta kaže statistika koliko naših ljudi ima u dijaspori: Podaci pokazuju da u ovim zemljama ima najviše Srba – Mit mutat a statisztika, hány emberünk él a diaszpórában: Az adatok azt mutatják, hogy ezekben az államokban él a legtöbb szerb.* 2024.01.02. Forrás: <https://nova.rs/vesti/drustvo/sta-kaze-statistika-koliko-nasih-ljudi-ima-u-dijaspori-podaci-pokazuju-da-u-ovim-zemljama-ima-najvise-srba/> (megtekintve: 2024.01.31.)
- POLITIKA (2022): *Trostruka migracija preko Srbije, u 2022. bilo duplo više migranata nego u 2021. godini – Háromszoros migrációs nyomás Szerbián keresztül, 2022-ben kétszer annyi migráns volt jelen mint 2021-ben.* 2022.12.30. Forrás: <https://www.politika.rs/sr/clanak/530851/u-srbiji-duplo-vise-migranata-u-2022-nego-2021> (megtekintve: 2024.01.31.)
- PORTFOLIO (2023): *Lövöldözés volt a magyar határ mellett: három ember meghalt.* 2023.10.17. Forrás: <https://www.portfolio.hu/gazdasag/20231027/lovoldozes-volt-a-magyar-hatar-mellett-harom-ember-meghalt-648313> (megtekintve: 2024.01.31.)
- SLOBODNA DALMACIJA (2023): *Rekordan broj migranata ulazi u Hrvatsku: brojka je 30 puta veća nego pred pandemiju, a ovo su glavni razlozi – Rekordszámú migráns érkezik Horvátországra: 30-szor többen érkeznek, mint a pandémia előtt.* 2023.10.20. Forrás: <https://sibenski.slobodnadalmacija.hr/sibenik/vijesti/hrvatska-i-svijet/rekordan-broj-migranata-ulazi-u-hrvatsku-brojka-je-30-puta-vea-nego-pred-pandemiju-a-ovo-su-glavni-razlozi-1340420> (megtekintve: 2024.01.31.)
- SLOBODNA EVROPA (2024): *Srbija pojačala kontrolu migranata na granici sa BiH – Szerbia megerősítette Bosznia-Hercegovinával közös országhatárának ellenőrzését.* 2024.01.30. Forrás: <https://www.slobodnaevropa.org/a/srbija-migracije-migranti-kontrola-granice-zandarmerija-mali-zvornik-bosna-hercegovina/32798414.html> (megtekintve: 2024.01.31.)
- SRBIJA.GOV.RS. (2023): *U Srbiji prošle godine zbrinuto više od 124.000 migranata.* Government of Serbia. Forrás: <https://www.srbija.gov.rs/vest/680832/u-srbiji-prosle-godine-zbrinutovise-od-124000-migranata.php> (Megtekintve: 2023.09.23.)
- VILÁGGAZDASÁG (2024): *A Romániában tavaly elfogott illegális migránsok 60 százaléka Magyarország felé tartott.* 2024.01.29. Forrás: <https://www.vg.hu/kozelet/2024/01/a-romaniaban-tavaly-elfogott-illegalis-migransok-60-szazaleka-magyarorszag-fele-tartott> (megtekintve: 2024.01.31.)

ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra: A szerb–magyar országhatár magyarországi oldalán észlelt illegális migrációs cselekmények száma 2023-ban heti bontásban (Police.hu) 3

1. térkép: A balkáni útvonal elágazásai..... 5

HORIZONT ELEMZÉSEK

A Migrációkutató Intézet elektronikus kiadványsorozata

Kiadó: **Migrációkutató Intézet**

Szerkesztés és tördelés: Györgyi Dominika Zita

Lektorálta: Dr. habil. Marsai Viktor

A kiadó elérhetősége: H-1518 Budapest, Pf. 155

Tel.: +36 1 372 0191

E-mail: info@migraciokutato.hu

Az elemzés és annak következtetései kizárólag a szerző magánvéleményét tükrözik, és nem tekinthetők a Migrációkutató Intézet álláspontjának.

© Dobó Géza 2024

© Migrációkutató Intézet, 2024

ISSN 2677-1780